

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

VIII. Cùm iratus fueris, misericordiæ recordaberis. Abac. 3. v. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

VIII.

Cum iratus fueris, misericordia recordaberis. Abac. 3. v. 2.

Considera primum sensum horum
verborum, qui est, Dominum,
cum summum attingit sui furoris, cum
iratus fuerit, recordari se esse miseri-
cordem, misericordia recordatur, & sic
incipit placari. hoc enim est, in quo
suum ille gloriam ponere constituit.
vult in eo ponere, quod sit miseri-
cor, noluit in eo ponere, quod sit ju-
stus. Diligit misericordiam & iudici-
um. hoc verissimum est, & tamen mi-
sericordie Domini plena est terra. Psal.
31. v. 7. non plena iudicio, sed plena mi-
sericordia. Hinc est, quod Patres anti-
qui cum placaturi aliud non agerent,
quam illi revocare in memoriam hanc
ipsam misericordiam, de qua tantope-
re complecebatur. nisi quod nomen istud
Misericordie olim habebat sensum a-
bominabilis magis arcanum, in quo illud u-
surpabant nonnulli, quibus major &
sublimior inerat spiritus, nempe ad
exprimendum Messiam futurum, qui
erat summa Misericordia generi hu-
mano a DEO promissa. Unde vero-
simillimum est, quando David dicebat
DEO: *Miserere mei DEUS secundum
magnam misericordiam tuam*, cum in-
tellexisset per hanc Misericordiam JE-
sum Christum Dominum nostrum, ita
ut ejus intuitu veniam peteret sui pec-
cati. Illud certum, pluribus locis
veteris Testamenti id significari hoc
nomyne. Hoc erat exultare in Mis-

ricordia Domini, hoc sperare, suspira-
re, postulare tam ardentibus votis: *O-
stende nobis misericordiam tuam, & sa-
lutare tuum da nobis.* Pl. 84. v. 7. & haud
dubie DEUS ipse id intellexit, cum di-
xit de Davide loquens, quantacun-
que ejus filij peccata committerent,
nunquam fore, ut auferat miseri-
cordiam promissam. *Visitabo in virga in-
iquitates eorum, & in verberibus peccata
eorum, Misericordiam autem meam non
dispergam ab eo.* Pl. 88. v. 34. Ecce
igitur, quid intellexerit Propheta, cum
dixit DEO: *Cum iratus fueris, Mi-
sericordia recordaberis.* dixit illi, cum
futura esset in summo furoris aestu,
recordaturum JESU Christi, sibi adeo
dilecti, & ita necessitate quadam pla-
catum iri. o quantopere placat DE-
UM Misericordia JESU Christi! Hec
est Iris illa, cujus aspectu diluvia su-
spendit, quae merito quotidie inunda-
rent ad demergendum hunc mundum.
Itaque si placare illum velis pro pecca-
tis tuis, continuo, ut sic dicam, refri-
canda est memoria JESU. ideo est da-
tus, ut illo tanquam servatore tuo ut-
taris. Olim haec Misericordia tota e-
rat in sinu Patris. *Apud Dominum
Misericordia.* Pl. 129. v. 7. nunc etiam
est in tuo. Quoties communicas, to-
ties Misericordia est apud te, & non est
solum apud Dominum.

2. Considera alterum sensum ho-
rum

Y y 3

rum

rum verborum, qui est, Dominum a deo esse proum ad exercendam misericordiam, ut in cunctis operibus etiā severissimis, quæ facit, eam exercere meminerit. *Cum iratus fueris, misericordie recordaberis.* Communiter plus sine dubio facit, quam ejus recordari duntaxat; sed recordatur saltem ita in inferno contingit, ubi licet omnes reprobos tantopere puniat, puniat tamen *extra condignū*. In terrâ verò comuniter ita ejus recordatur, ut nimia videatur, quia hinc multi sumunt audaciam grauius illū offendendi. *Indulisti genti Domine: indulisti genti. numquid glorificatus es: elongasti omnes terminos terra.* Isa. 66. v. 17. Misericordia est, quæ ubique dominium obtinet: *Miserationis ejus super omnia opera ejus.* Ps. 144. v. 9. quia miscet se etiam operibus Justitiæ, ita ut illam se solâ nihil facere permittat, sed eam præcedat, comitetur, & sequatur, quasi sollicita, ne excedat. Præcedit, inquam, quia vel in ipso inferno DEUS non punit ullum impium, cui non prius exhibuerit mille signa amoris beneuoli, imò cui non subministraverit etiam gratiam peculiarem eas ipsas culpas evitandi, propter quas illum plectere necesse est, atque easdem agnoscendi. Comitatur, quia in ipso exercitio plectendi minore utitur vigore, quam justè posset, eo discrimine, quòd inferno plus miscet Justitiæ quam Misericordie, & ideo severus dicitur, in Terrâ verò plus Misericordie quam Justitiæ, & ideo vocetur Benignus, sequitur denique, quia neminem punit unquam

eo solum sine, ut hunc plectatur, magis a tempus temporis est, quod non inferes semper, quando sua, quæ ut dies i facis i. Sola. Prop tunc mo se p. im. ple. n. ex. ill. mem. hoc. fac. menta. iram f. bus. erg. cellus. hoc. fac. lem. cantis. videre. que. ipso. pe. sonam. Recor. sua. ne. h. ut. conle. sus. gnand. lum. f. corda.

prosit saltem alii, qui eo supplemendetur. hinc est, quòd etiam ipso inferno, ut prostr Electis, Reprobos, quorum desperata est anima, & sic vides nimium quàm ei posse de Domino, eum, cum fuerit, quancunque vehementer scatur, misericordie recordari. proinde, istam misericordie recordationem non facere, ut Justitiæ tatur, sed ne uratur tam grauius, gatur ratione præcedis, ut eripiant nisi Misericordiâ uratur aliquem. Dici audis illum habere vitæ misericordie, ut sit promptissimus ad occidendos, & hinc sumis animam illum offendendi, dicendo inter ipsum: *Cum iratus fueris, misericordie recordaberis.* Ne hoc dicas, enim satis intelligere videris id, quod dicitur. *Cum iratus fueris, misericordie recordaberis.* Itaque ut huic dicitur, confiter veritas, sufficit, ut per misericordie puniat. id autem Misericordie recordabitur, ita est, sed non ab ira cessabit. *Misericordia contra est cum illo.* quin vel Ira Misericordie repugnet, vel Misericordia excludat. Aliud est illam præcedat aliud comitari, aliud sequi, aliud amandare. Eccli. 16. v. 12.

3. Considera tertium sententiarum verborum, qui est, Dominum cum iratus fuerit, recordatur misericordie suæ infinitæ. *Misericordie recordabitur,* & hoc est, quòd

magis accendat. & quodnam erit hoc
tempus? Dies Judicii. Nunc ejus
temporis respectu propriè dici non po-
tuit, quòd unquam irascatur. *Nunc
non inferi furor em suum.* Job. 35. v. 15.
Tunc enim verò irascetur: *viam faci-
et semita iræ suæ.* Pl. 77. v. 55. ampli-
cans viam, in qua decurrat indignatio
sua, quã nunc stringit tam arctè. adeò,
ut dies illa per antonomasiam dies ira
& lacris paginis vocetur: *Dies ira, dies
illa.* Soph. 2. v. 2. & ideo hic rectè di-
cit Propheta: *Cum iratus fueris*, quia
tunc monstrabit DEUS, ut sic dicam,
septimã vicem iratum. Quo posito tu
iple nobis, cum in iram contra aliquem
erastis, ut fieri assolent, illico redire in
memoriam beneficia ipsi præstita, &
hoc facit, ut illa maxima sumat incre-
menta. Ita fiet die illo terribili, cum
iratus fuerit, occurrent ingentes, qui-
bus erga te usus est, Misericordiæ ex-
cessus: *Misericordia recordabitur*, &
hoc faciet illum deinceps implacabi-
lem. Itaque imaginare tibi te stare
cansiper coram ejus Tribunali, eum
videre, eum audire, cum demum *Lo-
quetur in irâ suâ.* Pl. 2. v. 5. & tecum
in se perpende, qualis circa tuam per-
sonam maximè futura sit recordatio.
Recordabitur, quòd te absque ullâ
sua necessitate vel indigentia misera-
tione tantã produxerit ex abyssu nihili
ut readmitteret in partem gloriæ, te
condervaret, te custodierit, continuò
suis quasi impensis sustentaverit, assi-
gnando pro custodia tutorem Ange-
lum semper lateri assistentem. Re-
cordabitur, quòd favore profusus exi-

mio te nasci voluerit in Orbe Christia-
no, Regione cultâ, commodis parenti-
bus, tempore tanti luminis ad inveni-
endam viam Cæli aliàs neglectam.
Recordabitur, quomodo semper te sit
consecutus, quasi te perditio timeret
aliquam suæ beatitudinis jacturam.
Recordabitur, quoties te vocaverit,
invitaverit, impulerit. Recordabitur
tot auxiliorum gratiæ, quæ tibi quamvis
sine fructu largitus est. Recordabi-
tur, quoties carne suâ te cibaverit in
sanctissimo Sacramento, visceribus
nutraverit, venis & sanguine lactave-
rit. Recordabitur tot aliorum bene-
ficiorum sine numero præstitorum,
quæ soli tibi sunt nota, imò non sunt
nota, sive quia non cognoscis, sive
quia non consideras. maximè verò re-
cordabitur se inter duos Latrones tui
causâ mortuum in Cruce, nudum, de-
relictum, derisum, laniatum, & ad hanc
recordationem quis explicet, quanto-
pere accendendus sit ejus furor? *Ex-
ardescet sicut ignis ira ejus.* Pl. 88. v. 45.
& ideo hæc erit ita illa, ad quam atto-
niti Reprobi montes in clamabunt, ut
ipsorum capitibus incumbant, feras, ut
devorent, flammæ, ut consumant, in-
fernum ipsum, ut sine morâ deglutiat,
quoniam venit dies magnus ira ipsorum.
hanc verò sustinere deinceps quis po-
terit? *Et quis poterit stare?* Apoc. 6.
v. 17. atque ut hujus furoris causam
significaret, & explicaret, dicebat Pro-
pheta loquens cum Domino suo: *Cum
iratus fueris, misericordia recordaberis.*
Hæc faciet, ut longè severius in omnes
impios exerceatur judicium. & sic tunc
pariter

pariter innotescat, quàm verè scripserit S. Iacobus : *Misericordia super exaltat iudicium.* quia Misericordia faciet, ut iudicium longè eos terminos excedat, ad quos aliàs sola illud exaltare possit Iustitia. Et ideo scito Mife-

ricordiam illam, quæ nuicem tuetur, eo die contrate magis percuram quàm ipsam Iustitiam, quod quotidie soles illà abuti tunc dacter. O quanto decipere errore!

I X.

Quàm magnus, qui invenit sapientiam, & scientiam! sed non super timentem Dominum. Timor DEI super omnia perposuit. Eccli. 25. 13.

1. **C**onsidera nomine sapientiæ hoc loco intelligi sublimem notitiam Veritarum Divinarum, qualem habent Theologi, nomine scientiæ notitiam perfectam veritatum humanarum, qualem habent Physici, Mathematici, Ethici, Politici, & sic de reliquis loquendo. *Sapientia Divinis, scientia humanis attributa est. D. Aug. l. 13. de Trin. c. 19.* Jam verò res hæ duæ, sapientia scilicet & scientia, duo sunt thesauri, qui omnes alios transcendunt, in terræ visceribus abditos. quia maximum, quod à ceteris hautiri potest, bonum est, ut eorum subsidio sapientiam & scientiam consequaris. ceterum si cunctis tuis opibus eò non pertingas, ut doctus evadas, quid quæso profunt tibi? *Quid prodest stulto habere divitias, cum sapientiam emere non possit?* Prov. 17. v. 16. necesse est te docto paupere deteriorem esse, quia doctus demum is est, qui imperat universo. *Intelligens gubernacula possidebit.* Prov. 1. v. 5. Imaginare ma-

gnum aliquem Monarcham, ignorantem, oportet, si gerere bellum lit, obedire militi perito, si gerat sapienti Ministro, si convalescat docto Medico, si ædificare, bono docto, & sic de ceteris. *Quis est, serviet sapienti.* Prov. 11. v. 2. è contratio doctus quantum potest per subicere sibi possit etiam in chas, & eorum vivere expertus. *sensato liberi servient.* Eccl. 10. v. 10. & ideo o quàm bene hic Ecclesiastes loquitur, cum dicit: *Quàm magnus est, qui invenit sapientiam.* & serviet ei, quia doctus major est ipsius magis in doctis. & tamen doctus est sublimis, ut exclamare necesse est de illo loquitur: *Quàm magnus est, qui invenit sapientiam.* Illi, qui vivit in sancto Domino, *Quàm magnus est, qui invenit sapientiam & scientiam! sed non est super timentem Dominum.* & ratio est, quia Doctrina magnum facit coram hominibus. vitæ probitas magnum coram